

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету управління,
адміністрування та туризму
Свгеній РУДНІЧЕНКО

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

01 вересня 2025 __ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-планування

Назва

Галузь знань – G Інженерія, виробництво та будівництво

Спеціальність – G8 Матеріалознавство

Рівень вищої освіти – Другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – Триботехнічне матеріалознавство

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, *Шифр дисципліни* – ОЗП.02

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)

Факультет – Інженерії, транспорту та архітектури

Кафедра – Трибології, автомобілів та матеріалознавства

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	4	120	34	16		18		86			+	
З	1	1	4	120	12	6		6		108			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми

«Триботехнічне матеріалознавство» за спеціальністю G8 Матеріалознавство

Програма складена к.е.н., доц. **Тетяна НАЗАРЧУК**, ст.викл. **Олена КОСІЮК**

Підпис автора(ів) Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора(ів)

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

Протокол № 1 від 29.08.2025 року

Зав. кафедри

 Ніла ТЮРИНА

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

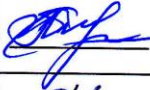
Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму

Голова Вченої ради факультету

 Свгеній РУДНІЧЕНКО
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Завідувач кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства, д-р.техн.наук, проф.	Факультет інженерії, транспорту та архітектури		Олександр ДИХА
✓ Декан	Факультет інженерії, транспорту та архітектури		Олег ПОЛЩУК
Гарант освітньо-професійної програми, д-р.техн.наук, проф.	Факультет інженерії, транспорту та архітектури		Ілона ДРАЧ

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасних умовах ринкової економіки бізнес-планування є необхідною складовою управління інноваційною діяльністю. Бізнес-план виступає не лише інструментом внутрішнього управління та стратегічного розвитку, але й засобом залучення інвестицій, оцінки ефективності майбутніх проєктів і зниження підприємницьких ризиків. Загострення конкуренції, високий динамізм ринкового середовища, потреба в інноваціях та фінансовій стійкості зумовлюють необхідність формування у студентів спеціальності G8 Матеріалознавство, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Триботехнічне матеріалознавство» компетентностей у сфері бізнес-планування.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – ОФП.05 Переддипломна практика, ОФП.06 Кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 02); Здатність розробляти та управляти проєктами (ЗК 03); Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 04); Здатність працювати в команді (ЗК 06); Здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК 07); Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, що виконуються (ФК 04); Здатність оцінювати техніко-економічну ефективність досліджень, технологічних процесів та інноваційних розробок з урахуванням невизначеності умов і вимог (ФК 07); Здатність розробляти та реалізовувати проєкти в сфері матеріалознавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти (ФК 12); Здатність діяти на засадах сталого розвитку та громадянської відповідальності з урахуванням Цілей сталого розвитку, включаючи екологічну, економічну та соціальну складову професійної діяльності (УК 03).

Програмні результати навчання: Розуміти та застосовувати принципи системного аналізу, причинно-наслідкових зв'язків між значущими факторами та науковими і технічними рішеннями в контексті існуючих теорій (ПРН 01); Приймати ефективні рішення в нових ситуаціях або непередбачених умовах з урахуванням їх можливих наслідків, оцінювати і порівнювати альтернативи, оцінювати технічні, економічні, екологічні та правові ризики (ПРН 05); Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері матеріалознавства та з дотичних до матеріалознавства міждисциплінарних напрямів, визначати цілі та потрібні ресурси, планувати роботи, організовувати роботу колективу виконавців, здійснювати захист інтелектуальної власності (ПРН 07); Уміти застосовувати методи захисту об'єктів інтелектуальної власності, створених в ході професійної (науково-технічної) діяльності (ПРН 08); Застосувати методи LCA-аналізу, еко-аудиту, підходів стійкого розвитку під час розробки нових матеріалів та впровадження нових технологій (ПРН 09); Використовувати сучасні методи для виявлення, постановки та розв'язування винахідницьких задач в галузі матеріалознавства (ПРН 11); Здатність ефективно використовувати на практиці теоретичні концепції менеджменту та ділового адміністрування (ПРН 16); Обґрунтовувати та впроваджувати інженерні рішення у сфері матеріалознавства з урахуванням принципів сталого розвитку, відповідального використання ресурсів, екологічної безпеки та соціальних аспектів відповідно до Цілей сталого розвитку (ПРН 22).

Мета дисципліни. Метою дисципліни є формування у студентів знань, умінь та практичних навичок щодо розроблення, обґрунтування, оформлення та захисту бізнес-планів для реалізації підприємницьких проєктів у сфері триботехнічного матеріалознавства.

Предмет дисципліни. Предметом дисципліни є методологія, принципи та процедури бізнес-планування, що забезпечують підготовку та реалізацію підприємницьких проєктів.

Завдання дисципліни. Сформувати у студентів професійно-компетентні знання та навички щодо розробки бізнес-планів та обґрунтування доцільності реалізації підприємницьких проєктів у сфері триботехнічного матеріалознавства.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *визначати* причинно-наслідкові зв'язки між значущими факторами та науковими і технічними рішеннями під час розробки бізнес-плану; *приймати* ефективні рішення в нових ситуаціях або непередбачених умовах з урахуванням їх можливих наслідків, *оцінювати* і порівнювати альтернативи, а також технічні, економічні, екологічні та правові ризики під час розробки бізнес-плану; *розробляти* та реалізовувати нові проєкти у сфері матеріалознавства, *визначати* цілі та потрібні ресурси, планувати роботи, організовувати роботу колективу виконавців, *застосовувати* методи захисту об'єктів інтелектуальної власності, створених в ході розробки бізнес-плану нових технічних рішень; *застосувати* методи LCA-аналізу, еко-аудиту, підходів стійкого розвитку під час розробки нових матеріалів та впровадження нових технологій; *виявляти* креативність та *використовувати* сучасні методи генерації нових бізнес-ідей щодо постановки та розв'язування винахідницьких задач в галузі матеріалознавства; *використовувати* під час бізнес-планування нових технічних рішень сучасні концепції менеджменту, стратегічного управління, маркетингу тощо; *обґрунтовувати* нові інженерні рішення у сфері матеріалознавства з урахуванням принципів сталого розвитку, відповідального використання ресурсів, екологічної безпеки та економічної ефективності.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Лекції	Практичні заняття	СРС
	<i>Перший семестр</i>			<i>Перший семестр</i>		
Тема 1. Сутність та загальна методологія бізнес-планування	2	2	10	2	2	13
Тема 2. Логіка розроблення, структура та оформлення бізнес-плану	2	2	10			13
Тема 3. Характеристика галузі, підприємства, продукції	2	2	10			13
Тема 4. План маркетингу	2	2	10			13
Тема 5. Виробничий план	2	2	10	4	4	14
Тема 6. Організаційний план	2	2	12			14
Тема 7. Оцінка ризиків	2	2	12			14
Тема 8. Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту	2	4	12			14
Разом за семестр:	16	18	86	6	6	108

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Сутність та загальна менеджологія бізнес- планування</p> <p>Сутність, мета, функції та загальна характеристика бізнес-планування. Сутність та види бізнес-планів. Інформаційні джерела складання бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Основні етапи бізнес-планування. Об'єкти інтелектуальної власності і методи їх захисту у бізнес-плануванні.</p> <p>Література: [1, с. 10–38; 2, с. 9–40; 3, с. 13–33; 4, с. 6–38; 5, с. 5–45; 6; 11; 12]</p>	2
2	<p>Тема 2. Логіка розроблення, структура та оформлення бізнес-плану</p> <p>Зміст і структура бізнес-плану. Фактори, що впливають на зміст і структуру бізнес-плану. Послідовність розробки бізнес-плану. Особливості корпоративного бізнес-плану. Вимоги до написання та оформлення бізнес – плану.</p> <p>Література: [1, с. 144–54; 2, с. 41–52, 3, с. 33–40; 4, с. 39–49; 5, с. 48–64; 6, с. 78–98]</p>	2
3	<p>Тема 3. Характеристика галузі, підприємства, продукції</p> <p>Сучасний стан галузі, перспективи та динаміка розвитку та динаміка. Показники рівня розвитку галузі. Основні складові опису компанії та її продукції (послуг). Сегментація ринку. Ідентифікація цільового ринку фірми. Оцінка впливу зовнішніх факторів. Аналіз ринкових стратегій конкурентів.</p> <p>Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534; 13]</p>	2
4	<p>Тема 4. План маркетингу</p> <p>Мета та завдання розділу «маркетинг плану». Етапи підготовки маркетинг-плану. Основні компоненти стратегії маркетингу. Цінові стратегії. Канали розповсюдження продукції. Планування бюджету витрат на рекламу. Методи прогнозування обсягів продажу.</p> <p>Література: [1, с. 104–117; 2, с. 59–65; 3, с. 79–100; 4, с. 72–85; 5, с. 81–95; 6, с. 250–312; 14].</p>	2
5	<p>Тема 5. Виробничий план</p> <p>Мета, завдання та логіка розроблення виробничого плану. Опис основних технологічних процесів та виробничої програми підприємства. Планова виробнича потужність. Планування потреби в матеріальних і трудових ресурсах, основних фондах та нематеріальних активах. Розрахунок загального кошторису витрат, калькуляція собівартості продукції та визначення рівня безбитковості. Планування та контроль показників якості матеріалів і виробів.</p> <p>Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539; 14].</p>	2
6	<p>Тема 6. Організаційний план</p> <p>Цілі, завдання та логіка розроблення організаційного плану. Зміст основних підрозділів організаційного плану. Характеристика</p>	2

	основних організаційно-правових форм господарювання. Визначення потреби у персоналі. Етапи та вимоги до розроблення організаційної структури підприємства. Розробка календарного плану-графіка реалізації підприємницького проекту. Література: [1, с. 145–157; 2; 3, с. 134–155; 4, с. 111–123; 5, с. 106–115; 6, с. 534–539; 14].	
7	Тема 7. Оцінка ризиків Мета, цілі та логіка розроблення розділу «Оцінка ризиків». Види ризиків та причини їх виникнення. Вплив ризиків на прибуток підприємства. Концепція управління ризиками. Методи кількісного та якісного аналізу ризику. Визначення ціни ризику. Методи зниження ризику. Література: [1, с. 159–173; 2, с. 88–104; 3, с. 157–173; 4, с. 124–140; 5, с. 188–200; 6, с. 563–564; 10].	2
8	Тема 8. Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту Зміст та технологія розроблення розділу «Фінансовий план». Визначення джерел та обсягів фінансування. Прогноз плану про доходи і видатки. Прогноз плану руху грошових коштів. Плановий баланс підприємства. Оцінювання ефективності бізнес-проєкту. Екологічна ефективність та сталість у бізнес-плануванні. Використання LCA-аналізу, еко-аудиту та принципів сталого розвитку. Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554;].	2
	Разом:	16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Сутність та загальна менеджологія бізнес- планування Література: [1, с. 10–38; 2, с. 9–40; 3, с. 13–33; 4, с. 6–38; 5, с. 5–45; 6] Характеристика галузі, підприємства, продукції Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534; 11; 12].	2
2	План маркетингу Література: [1, с. 104–117; 2, с. 59–65; 3, с. 79–100; 4, с. 72–85; 5, с. 81–95; 6, с. 250–312; 13; 14]. Виробничий план Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539; 14].	2
3	Оцінка ризиків Література: [1, с. 159–173; 2, с. 88–104; 3, с. 157–173; 4, с. 124–140; 5, с. 188–200; 6, с. 563–564; 13]. Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554; 14].	2
	Разом за семестр:	6

5. 2 Зміст практичних занять для студентів денної форми навчання

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Сутність та загальна менеджологія бізнес- планування <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу.</i> <i>Виконання практичного завдання «Аналіз підприємницької бізнес- ідеї:</i> Література: [1, с. 10–38; 2, с. 9–40; 3, с. 13–33; 4, с. 6–38; 5, с. 5–45; 6]</p>	2
2	<p>Тема 2. Логіка розроблення, структура та оформлення бізнес- плану <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу.</i> <i>Виконання практичного завдання «Розробка інформаційної карти власного бізнес-проєкту»</i> Література: [1, с. 144–54; 2, с. 41–52, 3, с. 33–40; 4, с. 39–49; 5, с. 48–64; 6, с. 78–98]</p>	2
3	<p>Тема 3. Характеристика галузі, підприємства, продукції <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу.</i> <i>Виконання практичного завдання «Аналіз ринкових можливостей реалізації підприємницького проєкту»</i> Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534]</p>	2
4	<p>Тема 4. План маркетингу <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу.</i> <i>Виконання практичного завдання «Маркетингова стратегія підприємства»</i> Література: [1, с. 104–117; 2, с. 59–65; 3, с. 79–100; 4, с. 72–85; 5, с. 81–95; 6, с. 250–312].</p>	2
5	<p>Тема 5. Виробничий план <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу.</i> <i>Виконання практичних завдань «Прогнозування обсягів продажу та складання виробничого плану підприємства»</i> Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539].</p>	2

6	<p>Тема 6. Організаційний план Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Виконання практичних завдань «Складання організаційного плану та розрахунок витрат по проєкту» Література: [1, с. 145–157; 2; 3, с. 134–155; 4, с. 111–123; 5, с. 106–115; 6, с. 534–539].</p>	2
7	<p>Тема 7. Оцінка ризиків Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Виконання практичних завдань «Оцінка ризиків у бізнес-плануванні» Література: [1, с. 159–173; 2, с. 88–104; 3, с. 157–173; 4, с. 124–140; 5, с. 188–200; 6, с. 563–564].</p>	2
8	<p>Тема 8. Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусія. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Виконання практичних завдань з розрахунку фінансових показників бізнес-проєктів та оцінки їх ефективності (економічної, екологічної тощо) Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554].</p>	4
Разом за семестр:		18

Перелік практичних робіт для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	<p>Характеристика галузі, підприємства, продукції Виконання практичного завдання «Аналіз ринкових можливостей реалізації підприємницького проєкту» Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534].</p>	2
2	<p>Виробничий план Виконання практичних завдань «Прогнозування обсягів продажу та складання виробничого плану підприємства» Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539].</p>	2
3	<p>Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту Виконання практичних завдань з розрахунку фінансових показників бізнес-проєктів Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554].</p>	2
Разом за семестр:		6

5.3 Зміст самостійної (в т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуального завдання (розробка бізнес-плану підприємницького проєкту), підготовці до тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Література: [1, с. 10–38; 2, с. 9–40; 3, с. 13–33; 4, с. 6–38; 5, с. 5–45; 6]	5
2	Опрацювання лекційного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Література: [1, с. 10–38; 2, с. 9–40; 3, с. 13–33; 4, с. 6–38; 5, с. 5–45; 6]	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Література: [1, с. 144–54; 2, с. 41–52, 3, с. 33–40; 4, с. 39–49; 5, с. 48–64; 6, с. 78–98]	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Література: [1, с. 144–54; 2, с. 41–52, 3, с. 33–40; 4, с. 39–49; 5, с. 48–64; 6, с. 78–98]	5
5	Опрацювання лекційного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проєкту) Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534].	5
6	Опрацювання лекційного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проєкту) Література: [1, с. 56–92; 2, с. 52–59; 3, с. 41–78; 4, с. 50–71; 5, с. 65–80; 6, с. 517–534].	5
7	Опрацювання лекційного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проєкту) Література: [1, с. 104–117; 2, с. 59–65; 3, с. 79–100; 4, с. 72–85; 5, с. 81–95; 6, с. 250–312].	5
8	Опрацювання лекційного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проєкту) Література: [1, с. 104–117; 2, с. 59–65; 3, с. 79–100; 4, с. 72–85; 5, с. 81–95; 6, с. 250–312].	5

9	Опрацювання лекційного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539]	5
10	Опрацювання лекційного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 119–142; 2, с. 65–75; 3, с. 103–132; 4, с. 86–110; 5, с. 98–105; 6, с. 534–539]	5
11	Опрацювання лекційного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 145–157; 2; 3, с. 134–155; 4, с. 111–123; 5, с. 106–115; 6, с. 534–539]	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 145–157; 2; 3, с. 134–155; 4, с. 111–123; 5, с. 106–115; 6, с. 534–539]	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 159–173; 2, с. 88–104; 3, с. 157–173; 4, с. 124–140; 5, с. 188–200; 6, с. 563–564].	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 159–173; 2, с. 88–104; 3, с. 157–173; 4, с. 124–140; 5, с. 188–200; 6, с. 563–564].	6
15	Опрацювання лекційного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554].	4
16	Опрацювання лекційного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Виконання ІДЗ (розробка бізнес-плану підприємницького проекту) Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554].	4
17	Опрацювання лекційного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття. Підготовка до поточного тестового контролю. Підготовка до захисту бізнес-плану підприємницького проекту Література: [1, с. 177–182; 2, с. 75–98; 3, с. 182–197; 4, с. 141–162; 5, с. 116–187; 6, с. 539–554].	4
	Разом за третій семестр:	86

Індивідуальне домашнє завдання (розробка бізнес-плану) захищається на 16-17 тижнях. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо) і мають за мету – отримання системних спеціальних знань у сфері бізнес-планування та набуття практичних навичок з розробки і презентації бізнес-планів реалізації підприємницьких проєктів.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочим планом дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

Підсумкова оцінка (залік) з дисципліни виставляється, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав індивідуальний навчальний план з дисципліни, досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». (<https://surl.li/mnycnd>)

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати практичні завдання, ситуаційні вправи та індивідуальні завдання, брати участь у дискусіях щодо різних аспектів бренд-менеджменту).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять та проходження тестового контролю.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики

академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars/>), які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ(<https://surl.li/vbyhhy>)).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, *залік* виставляється, якщо здобувач вищої освіти досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою виставляється оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці «Співвідношення».

Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота				Самостійна робота			Семестровий контроль	
<i>Перший семестр</i>								
Практичні заняття (мінімум – 4 контрольні точки)				Тестовий контроль:			ІДЗ*	Залік
1-2	3-4	5-6	7-8	T1-T3	T4-T6	T7-T8		
8-10	8-10	8-10	8-10	6-10	6-10	6-10		
32-40				18-30			10-30	60-100

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота					Семестровий контроль
<i>Перший семестр</i>								
Практичне заняття			Контрольна робота		Тестовий контроль			Залік
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	T1-T3	T4-T6	T7-T8	
6-10	6-10	6-10	12-20	12-20	6-10	6-10	6-10	
18-30			24-40		18-30			60-100

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання двох теоретичних та двох практичних завдань. Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: якість виконання – 25-ма балами, захист роботи 25-ма балами, загальна максимальна сума балів становить 50. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне завдання №1	3	4	5
Теоретичне завдання №2	3	4	5
Практичне завдання №3	3	4	5
Практичне завдання №4	3	4	5
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні практичних завдань; результати самостійної роботи.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання поточного контролю (для денної форми)

Кількість правильних відповідей	1–11	12-13	14	15–16	17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тестовий контроль здобувач заочної форми залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання контролю (для заочної форми)

Кількість правильних відповідей	1–11	12-13	14	15–16	17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (залік)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі заліку. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Залік з дисципліни виставляється, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав індивідуальний навчальний план з дисципліни, досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. Виставлення підсумкової оцінки здобувачеві вищої освіти, який набрав необхідну суму балів, здійснюється, як правило, на останньому занятті викладачем, який їх проводив.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

- 1.Що собою являє бізнес-план і яким є його призначення?
- 2.Які функції виконує бізнес-план в системі управління підприємством?
Обґрунтуйте їх.
- 3.Яким є інформаційне забезпечення процесу бізнес-планування?
- 4.Якими є основні завдання розробки бізнес-плану?
- 5.Яку інформацію і з яких джерел слід відібрати для розробки бізнес-плану?
- 6.Чим відрізняється бізнес-план нового та діючого підприємства?
- 7.Якими принципами слід керуватися при розробці бізнес-плану?
- 8.За якими ознаками класифікуються бізнес-плани?
- 9.З яких стадій складається процес розробки бізнес-плану?
- 10.Які фактори впливають на структуру і зміст бізнес-плану?
- 11.У якій послідовності рекомендовано складати бізнес-план?
- 12.Яких правил слід дотримуватися у процесі оформлення бізнес-плану?
- 13.Яка інформація наводиться на титульному листі бізнес-плану?
- 14.Яку інформацію слід подавати у резюме бізнес-плану?
- 15.Яку інформацію виносять у додатки до бізнес-плану?
- 16.Наведіть та охарактеризуйте інші підходи до послідовності розробки бізнес-плану.
- 17.У чому полягає мета та основні цілі розробки розділу «Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція»?
- 18.Яку характеристику слід навести про суб'єкт підприємницької діяльності?
- 19.Яку інформацію має містити характеристика продукції (послуг) суб'єкта підприємницької діяльності?
- 20.У чому суть та якою є методика проведення аналізу інвестиційної привабливості галузі?
- 21.Що є основною метою розробки розділу «Дослідження ринку» та які питання слід розкрити у цьому розділі?
- 22.Охарактеризуйте послідовність розробки розділу «Дослідження ринку».
- 23.Якою є основна мета опису базових галузевих параметрів?
- 24.У чому полягає об'єктивна необхідність здійснення сегментації ринку при розробці розділу «Дослідження ринку»?
- 25.За якими критеріями здійснюється типологізація конкурентів?
- 26.Основна мета та цілі розробки розділу «Маркетинг-план».
- 27.Охарактеризуйте внутрішню логіку розробки розділу «Маркетинг-план».
- 28.Наведіть приклади цінових стратегій підприємства.
- 29.Охарактеризуйте різні методи встановлення ціни на продукцію (послуги) підприємства.
- 30.Охарактеризуйте основні елементи комплексу маркетингу, що мають бути відображені у бізнес-плані.
- 31.Які методи можуть бути використані для прогнозування обсягів продажу у бізнес-плані? Охарактеризуйте їх.
- 32.Охарактеризуйте основні компоненти стратегії маркетингу.

33. Яку характеристику у розділі «Маркетинг-план» слід навести щодо опису каналів збуту продукції суб'єкта підприємницької діяльності?
34. Основна мета та цілі розробки розділу «Виробничий план».
35. На які основні питання слід дати відповіді у розділі «Виробничий план»?
36. Охарактеризуйте внутрішню логіку розробки розділу «Виробничий план».
37. Яким чином здійснюється планування потреби суб'єкта підприємницької діяльності (проєкту) в основних засобах?
38. Обґрунтуйте підходи до планування обсягів підприємницької діяльності суб'єкта бізнесу, виходячи з ефективності використання його ресурсного забезпечення.
39. Дайте визначення умовно-постійних та умовно-змінних витрат і наведіть їх приклади.
40. Яким чином здійснюється планування потреби суб'єкта підприємницької діяльності (проєкту) в оборотних активах?
41. Яким чином здійснюється планування потреби суб'єкта підприємницької діяльності (проєкту) у персоналі?
42. Якою є основна мета та цілі розробки розділу «Організаційний план»?
43. На які основні питання слід дати відповіді у розділі «Організаційний план»?
44. Охарактеризуйте внутрішню логіку розробки розділу «Організаційний план».
45. Якою є послідовність розробки проєкту організаційної структури управління суб'єктом підприємницької діяльності (реалізацією проєкту)?
46. Які питання слід висвітлити в «Організаційному плані», характеризуючи потребу у ключовому управлінському персоналі?
- 47.3 якою метою у бізнес-плані наводиться календарний план-графік основних етапів робіт щодо підготовки до реалізації проєкту та що він має відображати?
48. Яку інформацію слід навести в «Організаційному плані» щодо правових аспектів реалізації проєкту?
49. Які питання слід висвітлити в «Організаційному плані», характеризуючи потребу у ключовому управлінському персоналі?
50. У чому полягає мета і завдання розроблення розділу «Оцінка ризиків» у бізнес-плані?
51. Опишіть логіку розробки розділу «Оцінка ризиків».
52. Перелічіть найбільш типові ризики (ускладнення), характерні для підприємницької діяльності суб'єкта бізнесу.
53. Наведіть найбільш типові ознаки класифікації ризиків реалізації підприємницького проєкту.
54. У чому відмінність між чистими та спекулятивними ризиками?
55. Перелічіть зовнішні та внутрішні (за характером впливу) ризики функціонування підприємства. У чому їх зміст?
56. Перелічіть методи оцінки ризику, охарактеризуйте їх зміст.
57. Способи зниження рівня ризику реалізації підприємницьких проєктів.
58. Основна мета та цілі розробки розділу «Фінансовий план».
59. На які основні питання слід дати відповіді у розділі «Фінансовий план»?
60. Охарактеризуйте внутрішню логіку розробки розділу «Фінансовий план».
61. Якими є можливі джерела залучення фінансових ресурсів на суб'єкт підприємництва?
62. Якими є основні табличні форми «Фінансового плану» та обґрунтуйте потребу у їх складанні.
63. У чому полягає специфіка планового балансу бізнес-плану по-рівняно з традиційним бухгалтерським балансом?
64. Які фінансові показники характеризують ліквідність і платоспроможність суб'єкта підприємництва? Наведіть методику їх розрахунку та критичні значення.

65. Які фінансові показники характеризують доцільність прийняття рішення про реалізацію підприємницького проєкту?

11 Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Бізнес-планування» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Бізнес-планування у підприємстві : методичні рекомендації до вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / Т. В. Назарчук. Хмельницький : ХНУ, 2023. 107 с. https://lib.khmnu.edu.ua/EL_LIBRARY/vidavn/metod/mtd2023_1e/99%D0%B523/index.pdf

2. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=10304>

3. Роздатковий матеріал: ситуаційні вправи, ділові ігри, практичні завдання.

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література Основна

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2020. 264 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf

2. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2019. 384 с. URL: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/660794/mod_resource/content/

3. Макаренко Н. М., Олійник Н. М. Бізнес-планування : навч.-метод. посіб. Херсон : ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2021. 224 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/5980>

4. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. Київ : Знання, 2023. 173 с. URL: <http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Biznes-planuvannja.pdf>

5. Бізнес-планування : навч. посіб. Уклад.: Ж. Жигалкевич. Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 36 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45016>

6. Як розробити і оформити бізнес-план : навч.-метод. посіб. Васильченко С. М. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. 52 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream>

Додаткова

7. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. Ф. Гамалій, В. А. Вишнеvsька, О. С. Хачатурян. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 186 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream>

8. Cremades, Alejandro. How To Create A Business Plan. 2018. URL: <https://www.forbes.com/sites/alejandrocremades/2018/07/24/how-to-create-a-businessplan/#21b88b7391c8>

9. Samborska O., Rudnichenko Y., Havlovska N., Matiukh S., Nazarchuk T., Harbusiuk V. Assessment of Negative Impact of Operating Environment of the Enterprise on Business Processes and Economic Security // TEM JOURNAL – Technology, Education, Management, Informatics. – 2024. – Vol. 13(2). – P.1345-1351. URL: <https://doi.org/10.18421/TEM132-48>

10. Назарчук, Т., Тюріна, Н., Буценко, С., & Гурницький, О. (2024). Управління ризиками на різних етапах життєвого циклу організації. Development Service Industry Management, (4), 214–221. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8\(34\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8(34))

11. Назарчук, Т., Тюріна, Н., Бакай, А. (2024). Формування стратегічно-орієнтованої системи управління на засадах ключових показників ефективності. Development Service Industry Management, (3), 101–107. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(15\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(15))

12. Назарчук, Т., & Буценко, С. (2023). Обґрунтування стратегій безпечного розвитку інноваційно-орієнтованих підприємств. Modeling the development of the economic systems, (3), 170–176. <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-9-23>

13. Тюріна Н., Назарчук Т., Шкабара Н. Формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнес-проєктами підприємства // Innovation and Sustainability. 2022. № 2. С. 68-77. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.68.77>

14. Тюріна, Н., Назарчук, Т., & Мудрицька, Т. (2022). Планування показників фінансово-економічної ефективності у бізнес-плані підприємницького проєкту. Modeling the development of the economic systems, (1), 83–91. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-3-11>

14 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=10304>

2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php

3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Статус дисципліни	Обов'язкова (загальної підготовки)
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова викладання	Українська
Семестр	1
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Очна (денна)/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *визначати* причинно-наслідкові зв'язки між значущими факторами та науковими і технічними рішеннями під час розробки бізнес-плану; *приймати* ефективні рішення в нових ситуаціях або непередбачених умовах з урахуванням їх можливих наслідків, *оцінювати* і порівнювати альтернативи, а також технічні, економічні, екологічні та правові ризики під час розробки бізнес-плану; *розробляти* та реалізовувати нові проєкти у сфері матеріалознавства, *визначати* цілі та потрібні ресурси, планувати роботи, організувати роботу колективу виконавців, *застосовувати* методи захисту об'єктів інтелектуальної власності, створених в ході розробки бізнес-плану нових технічних рішень; *застосовувати* методи LCA-аналізу, еко-аудиту, підходів стійкого розвитку під час розробки нових матеріалів та впровадження нових технологій; *виявляти* креативність та *використовувати* сучасні методи генерації нових бізнес-ідей щодо постановки та розв'язування винахідницьких задач в галузі матеріалознавства; *використовувати* під час бізнес-планування нових технічних рішень сучасні концепції менеджменту, стратегічного управління, маркетингу тощо; *обґрунтовувати* нові інженерні рішення у сфері матеріалознавства з урахуванням принципів сталого розвитку, відповідального використання ресурсів, екологічної безпеки та економічної ефективності.

Зміст навчальної дисципліни. Сутність та загальна методологія бізнес-планування. Логіка розроблення, структура та оформлення бізнес-плану. Характеристика галузі, підприємства, продукції. План маркетингу. Виробничий план. Організаційний план. Оцінка ризиків. Фінансовий план. Оцінка ефективності бізнес-проєкту.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: лекцій 16 год., практичні заняття 18 год., самостійна робота 86 год., разом 120 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням практикумів, дискусій, роботи в малих групах) самостійна робота (індивідуальні завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: опитування, презентація виконання практичних завдань; тестування; виконання і захист ІДЗ.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2020. 264 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac/lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf

2. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2019. 384 с. URL: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/660794/mod_resource/content/

3. Макаренко Н. М., Олійник Н. М. Бізнес-планування : навч.-метод. посіб. Херсон : ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2021. 224 с. URL: <http://ekhsvir.kspu.edu/handle/123456789/5980>

4. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Кач-марик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. Київ : Знання, 2023. 173 с. URL: <http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Biznes-planuvannja.pdf>

Викладачі: кандидат економічних наук, доцент Назарчук Т.В., ст.викладач Косіюк О.М.